

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЇ СОБАК БІЙЦІВСЬКИХ ПОРІД

Гончаренко А.М.

студент 2-го курсу другого рівня освіти, магістр

Державний біотехнологічний університет, м. Харків

Великою помилкою є те, що собаки бійцівських порід важко піддаються вихованню і не здатні до дресирування. Хоча певні нюанси їх поведінки при цьому слід враховувати.

Такі унікальні якості, як готовність боротися, витривалість, сильний укус, величезна сила, здатність витримувати біль і хороше здоров'я успадковані від предків, що виховувалися для участі в кровавому спорті, роблять бультер'єра грізним супротивником, що жадає від господаря великої відповідальності і серйозного підходу до виховання.

Щуценята із самого початку послідовного виховання, повинні знати, хто є господарем. Однак необхідно знати, що щенят у 5-місячному віці не слід жорстко примушувати до дресирування. Починати навчання потрібно у грі, а більш тривале дресирування необхідно починати в однорічному віці.

Власники бійцівських порід повинні чітко усвідомити, що для таких собак базове дресирування обов'язкове, незалежно від поставленої мети (змагання, шоу-виставки тощо). Починати виховання потрібно відразу ж, як тільки щеня потрапило до власника.

Існує багато різних методів і підходів до виховання і тренінгу собаки. Різні тренери-інструктори пропонують різні моделі виховання собак. Проте не можна рекомендувати якусь конкретну модель або підхід. Вибір повинен бути зроблений самим власником після випробування різних моделей, щоб побачити, який метод і стиль виховання підходить собаці більше.

Можна тренувати собаку індивідуально, проте краще, якщо ви знайдете час відвідувати спеціальну тренувальну групу. Заняття в групі для таких собак просто необхідні, особливо якщо ви маєте намір у майбутньому

демонструвати свого вихованця на шоу-виставках. Це допоможе виховати у вашого цуценяти нормальне ставлення до інших собак, дасть можливість вчасно припинити прояви агресії до собі подібних.

Сьогодні існують такі види послуг, як приватний дресирувальник або спеціальні пансіони, у які поміщають собаку на час дресирування. Для собак бійцівських порід – це далеко не кращий спосіб виховання. Господар повинен сам або під контролем досвідченого наставника тренувати собаку, щоб не втратити контакту із нею в період становлення її характеру. В іншому випадку може трапитися так, що ваша собака буде краще слухатися дресирувальника, а не вас.

Наведемо деякі моменти, які необхідно врахувати, виховуючи собаку:

- собака звичайно розуміє, що добре, а що погано, завдяки власному досвіду, негативному або позитивному результату її дій. Тоді виховання полягає в тому, щоб правильно навчити собаку виконувати необхідні для нього ті чи інші команди;

- найбільш ефективно знаходити і застосовувати команди контролю над собакою. Це, перш за все, навчити його певному сприйняттю слів (команд), за допомогою яких ви будете керувати його поведінкою;

- негайно припиняти небажані для собаки дії слід тоді, коли він тільки збирається їх виконувати, виховування собак під час, чи відразу після провини, менш ефективно. Вчасно, правильно підібраний момент припинення дії значно важливіший, за метод припинення;

- просити і благати собаку «будь ласка, не роби» – марна трата часу дресирувальника. Собаки не здатні усвідомлювати провину і почувають себе винними у відповідь на реакцію господаря на її вчинок, але вони не усвідомлюють дійсної причини і сутності своєї провини;

- важливо знати, що ніколи не можна дозволяти собаці бути лідером над господарем. Собаки бійцівських порід розумні, але досить вперті і норовливі. Якщо собака хоч раз відчує, що може нехтувати командами або їх уникати, він надалі буде слухатися вас «під свій настрій». Тому, подавши

собаці ту чи іншу команду, обов'язково домогтися її виконання. Інакше ви і надалі не зможете заставити собаку беззаперечно вас слухатися;

- повторні спроби вплинути на собаку методами, що не дають позитивного результату, призведуть до того, що він переконається у вашій нездатності керувати нею;

- легше керувати собакою тоді, коли базовим командам її навчали у ранньому віці;

- бійцівські породи собак дуже сильні і активні, тому особливу увагу слід приділити, щоб ваша собака повністю знаходився під контролем під час прогулянок вулицями, чітко виконував команди «поруч», «до мене», «дорога» тощо і міг спокійно залишитися один у незнайомому місці, чекаючи на вас;

- бійцівські породи собак дуже допитливі й активні і завжди не проти кинутися навздогін за кішкою або пташкою, тому ви повинні приділити *особливу увагу* виробленню у свого собаки витримки і самоконтролю. За командою «місце» собака повинен вміти залишатися на місці, незважаючи на навколишні подразники і не залишати місце доти, доки ви не дозволите;

- у зв'язку з «бійцівським» родоводом у вашого вихованця можуть виникнути проблеми у спілкуванні з іншими собаками. Тому змусьте його з раннього віку привчатися до покарання щодо незмотивованої агресії стосовно інших собак;

- ні в якому разі не можна спеціально нацьковувати собаку на інших тварин, птахів, тому що згодом вона може стати злісною і некерованою.

Собака бійцівської породи жадає від господаря великого терпіння, особливо у ранньому її віці. Виховувати таку собаку повинен суворий, разом з тим і люблячий її господар. Бути суворим стосовно собаки – значить бути сильнішим і впевненішим, стосовно собаки. Уже будучи цуценям собака повинна засвоїти, що можна, а що заборонено і що домінуючою фігурою у її житті, є господар.

Кмітливі цуценята за умови відсутності правильного підходу до виховання змінюють своє ставлення до навколишнього середовища у віці близько півтора-двох років. У цей час вони можуть проявляти підвищену агресивність, не слухняність, погану сприйнятливність тощо. Тому господар, виховуючи собаку цього віку, повинен мати повний контроль над ними, навчити його азам необхідної поведінки. Але як це зробити?

По-перше, щоб успішно виховувати і дресирувати собаку, слід розуміти його психологію. Собаки мають різні якості, які можна порівняти з людськими: вони здатні до сильних емоцій, живуть у соціальній системі, вони виявляють радість, гнів, сором, страх, у них є інтуїція і здатність до навчання. Саме тому, що собаки мають багато загальних, подібних з людськими якостей, господарі починають ставитись до них, як до людей, і бувають сердитими, якщо поведінка собак не відповідає їх сподіванням. Ваш ж собака, навпаки, сприймає вас як істоту подібного їй виду – «члена зграї». І те, наскільки підкоряється він вам, залежить від того, яке місце в цій «зграї» ви, на його думку, займаєте. Як це не прикро, але вам ніколи не в змозі дати собаці зрозуміти, що таке бути людиною, але ви, розуміючи сутність сприйняття собаки, зможете поводитися так, щоб він сприйняв вас з повагою – як лідера.

У зграї диких тварин завжди є *лідер (альфа)* і ви повинні стати таким лідером для своєї собаки з того моменту, як тільки він з'явиться у вашому будинку. З таких позицій вам буде легше закріплювати, заохочувати кращі навички собаки і, без особливих зусиль, припиняти небажану його поведінку.

Бути *альфою* не означає встановлювати прямолінійні взаємовідносини із собакою. Усе, що від вас потрібно, – це усвідомити себе лідером у ваших взаємовідносинах, встановити розумні і чіткі правила, навчити їм собаку і завжди дотримуватися їх. Існування *альфа-позиції* у житті собаки необхідне, незалежно від того, займете ви цю позицію чи він. Наведемо деякі ознаки поведінки собаки, відносно яких вважає він себе альфою: упертість,

ігнорування команд, гарчання й охорона від господаря своїх (і не тільки своїх) речей.

Незважаючи на повсякденні розповіді про небезпечність пітбультерерів, бультер'єрів, стаффордширів, їм не властива вроджена агресія і недовірливість до людей. Проте питання взаємин з іншими людьми не можна залишати без уваги.

У собаки з раннього віку повинне виробитися тільки позитивне ставлення до людей. Тому дозволяйте своїм друзям, дітям різного віку гладити ваше цуценя, гратися з ним. Привчайте його спокійно реагувати на незнайомих людей, транспорт тощо. В теплу погоду намагайтеся якомога більше часу проводити з цуценям на вулиці, відвідувати людні, шумливі місця. За можливості беріть собаку із собою в гості, їздіть у громадському транспорті. Стежте за тим, щоб діти і дорослі не дратували ваше цуценя. Безсумнівно, певна недовіра до сторонніх людей у собаки повинна бути. Не слід дозволяти стороннім гладити цуценя, підкликати його до себе, пропонувати їжу тощо.